

videmus, quàm ex *confusa* & perturbatâ rerum quæ illô pertractantur; *Dispositione* atque ordinatione; quando videlicet præposterè summa imis permiscentur, & quæ primô mediô & postremô collocanda erant locô, tumultuariè, ac nullô ordine inter se confunduntur. Specimen hujus obscuritatis exhibent aliqui Digestorum seu Pandectarum Tituli.

16. Huc usque de Obscuritate, reliquum est ut de *Ambiguitate* dicamus. Hæc autem in oratione vel ex ejus partibus, vel ex totius complexu atque conjunctione existit & exoritur: illaque *Homonymia*, hæc verò *Amphibolia* nuncupatur; quamvis etiam idem denotet, quod Ambiguitas. Hôc sensu Fabius Institution. lib. 7. cap. 9. *Amphiboliæ species sunt innumerabiles; adeò ut Philosophorum quibusdam uellum videatur esse verbum: quod non plura significet: genera admodum pauca. Aut enim vocibus accidit singulis aut conjunctis.*

17. *Homonymia* est, quando orationis pars aliqua (quæ est vel unum vocabulum, vel phrasis) plures diversasque habet significaciones. Sic vox *Taurus* apud Quintilianum, & animal, & montem, & signum in cælô, & nomen hominis, & radicem arboris denotat. Disperscitur autem vulgò *Homonymia* à *Logicis* in eam, quæ à casu est, & in eam, quæ à consiliô.

18. *A casu homonyma* vox dicitur, quæ fortuito, & sine ratione diversa significat; idque innumeris ferè modis contingere potest. Fit enim vel sine vel cum vocis inflexione. *Sine inflexione* vox homonyma est sub eodem vocabulorum genere, vel diversô. *Sub eodem* scil. *nominum* est, *Fus*, denotans id, quod injuriæ opponitur, & quod forberi potest; *Malum*, pomi genus, & infortunium &c. *Sub genere Verborum*, *edere*, significans in lucem emittere, & ore manducare; *Pendere*, pondus explorare, & debitum solvere; *Cernere*, videre, judicare, & cribrare; &c. *Sub genere Participiorum* *Passus* à pando & patior; *succensus*, à succenseo, & succendo. *Sub genere Adverbiorum*, *Ubi*, & *Hactenus*, denotantia circumstantias loci & temporis. *Sub genere præpositionum*, *In*, denotans contrà, inter, motum ad locum, & esse in locô. *Super*, pro, præter, ultra, de, & inter. *Sub genere Conjunctionum* *Ut*, significans causam, & concessionem, pro quamvis. *Sub diversô genere* sunt, *Latro*, nomen & verbum; *Decursus*, *neglectus*, *impulsus*, *latus* nomina & participia; *Penitus* Nomen & Adverbium; *Versus*, & *Adversus*; nomina & præpositiones; *Qui*, & *hic* pronomina & adverbia; *Certo*, *intro*, *eo*, *adeo*, *continuo* Verba & adverbia; *Cum* adverbium, præpositio, & conjunctio; *Ut*, & *modo* adverbium & conjunctiones, &c. Quæ ex vocis *Inflexione* oritur, *Homonymia* est vel unius vel plurium. *Illa* non tam est ipsius significacionis, quàm ejusdem circumstantiæ: estque admodum multiplex; quot enim in declinationibus casus, quot generum terminationes, quot in conjugationibus temporum concurrunt personæ? *Hæc* est ipsius significacionis,

nis,